

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittfigschlager C. czégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittfigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Az állam és a vidék.

A fővárost a vidék rovására nagygyá, virágzóvá tenni, a vidéki városok kereskedelmét mesterséges uton a főváros felé terelni, ez volt évtizedekig a be nem vallott, de tényleges kormánypolitika. A királyi tábla decentralizációjával kezdődött meg a kormánypolitikának az a másik korszaka, mely azt tűzte ki elvül magának, hogy mert a főváros kereskedelme és ipara immár támogatásra nem szorul, hát most már nem muszáj mindent elvonni a vidéktől, sőt adni is lehet a vidéknek valamit.

Érdekes, hogy ez a másik, a vidéket támogató kormánypolitika miben nyilvánul. A királyi táblákért annak idején valóságos háborút folytattak a vidéki városok. Tullicitálták egymást. Az egyik város ingyen telkelt ígért, amint ezt megtudta a másik, hamarosan ráigért az ingyen telekre százezer ingyen téglát, a harmadik erre rálicitált, hogy ingyen felépíti az egész épületet. A királyi táblát aztán akár odaadták annak a városnak, amely fekvésénél és egyéb okoknál fogva azt megérdemelte, akár pedig megkapta egy arra kevésbé érdemes város, melynek esetleg jobb protekcioja, avagy miniszter képviselője volt, de minden esetben kipréselték abból a vidéki városból annyi anyagi előnyt, amennyit csak lehetett.

És így van ez minden alkalommal, amikor arról van szó, hogy valamely vidéki város állami intézményt kér. Akár állami gimnázium, reáliskola, törvényszék, de tovább megyünk, akár járásbíróház legyen az, amelyet a vidéki város vagy község kér, minden esetben megindul az alkudozás az ingyen telek, ingyen téglá iránt. Amikor aztán az illető város áldozatkészsége elérte a végső határt, akkor a kormány nagylelkűen elfogadja az illető város ajánlatát. A pályázatot, az építkezésre kiírják és az állami

pályázatokban oly jártas fővárosi vállalkozók száz eset közül kilencvenben elnyerik a munkát és megépítik az épületet a város telkén, a város pénzén idegen munkásokkal és idegen iparosokkal.

A vidéki városok versengése az állami intézményekért azonban teljesen érthető. Egy-egy új állami intézmény mindig jelent valamelyes munkatöbbletet az iparosoknak és forgalomemelkedést a kereskedőknek. Az új intézménnyel kapcsolatosan letelepedő állami tisztviselők növelik a lakosságot és növelik a forgalmat.

De milyen drágán kell megfizetni ezt az előnyt. És milyen mostoha eljárás az, amikor az állam a saját gyermekeivel, a városokkal megfizettet magának mindent. Nemcsak megfizettet, hanem túlfizettet.

A főváros a selyembe, bársonyba öltöztetett kedvence az államnak, a vidéki városok a száraz kenyérrel táplált, darócruhában járatott hamupipókék. A főváros gabonakereskedelmét a vidék rovására mesterséges eszközökkel, évtizedeken keresztül folytatott tarifapolitikával terelték a főváros felé. A fővárosban nyakrafőre építik a milliókba kerülő állami hidakat. Most tervezik a hatodikot. A Dunát pedig, az egész országon keresztülvivő útjában csak négy vashíd hidalja át. Baja ugyan kér hidat, de hiába, mert ministert buktatott.

Az állami intézményekért való küldött-ségjárás siralmas voltát leírni fölösleges. A circumspetikus ministeri válaszokból a küldöttségek rendszeren azt magyarázhatják ki maguknak, ami nekik jól esik. Valóságos dondoui jóslatok azok.

Volt egyszer azonban egy őszinte minisztere is Magyarországnak. Egy ízben egy vidéki küldöttség járt nála valami állami intézményért, amelyet azonban már elígért a „vas miniszter“ egy más városnak. A szo-

kott szívéllyességgel fogadta a küldöttséget aztán föltette a kérdést: Miniszteri választ akarnak az urak, vagy őszintét? A küldöttség vezetője persze tapintatos volt és őszinte miniszteri választ kért. A miniszter erre elmondta elsőbbit a miniszteri választ, hogy ő tanulmányozni fogja a kérdést, a jogos érdeket szem előtt fogja tartani stb. Aztán elmondta az őszinte választ és amely csak ennyiből állt: „Tisztelt uraim! En sajnálom, hogy önök felutaztak és idefáradtak hozzám, mert a kérésüket nem teljesíthetem. Azt amit önök kérnek, én tegnap elígertem X. városnak. Ezen én nem változtatok.“

Ilyen miniszteri választ azóta sem hallott vidéki küldöttség, hanem hallott ígéretet, dicséretet, hangzatos frázist, eleget és sokat. És a jó vidékiek, az állam mostoha gyermekei hisznek a frázisokban, az ígéretekben a helyett, hogy végre tudatára ébrednének igazságnak. A vidéki városoknak az a két kongresszusa, amelyet eddig megtartottak remélni engedi, hogy a vidéki városok végre védekezni fognak az államnak és kormányának ama célzatai ellen, mely célzatok szerint minden terhet ráhárítanak a vidéki városokra és minden kedvezményt busásan megfizetnek a vidéki városok által. Ennek a védekezésnek az ideje elérkezett.

A kereskedelmi kamarák reformja.

Lánczy Leó udvari tanácsos, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke felolvasást tartott december 30-án a Magyar kereskedelmi csarnokban a kereskedelmi és ipari érdekképviselőtől. Ez alkalommal — mint a „Gazd. Tud.“ írja — igen figyelemre méltó eszméket vetett föl a kamarák reformjára vonatkozólag.

Első sorban — ugymond — annak a szükséges voltát hallottuk hangoztatni, hogy az intézmény intellektuális ereje megővessék és növeltesék. Vajjon ez a cél azáltal volna elérhető, hogy egyes érdekcsoportok adószolgáltatásuk arányában a jelenleginél nagyobb figyelemben részesítenek vagy pedig az

TÁRCA

Három levél.

Írta: Jean Charleroi.

I.

Vicomte ur!

Hogyha azt a hölgyet, akit szeret, nagyon meg akarja örvendeztetni, vegye meg neki újévi ajándékkul azt a gyémánt nyakéket, amelyik jelenleg egész Páris csodálatára ott van kitéve az Armand Frères-kirakatában. Egy jóakarója.

II.

De Préville vicomte ur!

Ön nagyon jól tudja vicomte ur, hogy önt valaki nagyon szereti. Ha be akarja ön bizonyítani, hogy azt a szerelmet ön is viszonzza, akkor azt tanácsolom önnek mint jóakaró titkos barátja, hogy vegye meg a szeretett hölgynek újévi ajándékkul azt a szép órát, amelyiket Beaumont ékszerész fog önnek megmutatni, aki már mindenről értesítve van, nevemet azonban nem fogja önnel semmi esetre sem közölni. Egy jóbarátja.

III.

(Susanne de Hautrive kisasszony, de Préville vicomte urnak.)

Páris, január 5-én.

Vicomte ur!

Ide csatolva visszaküldöm önnek jegygyűrűjét, és azokat az ajándékokat, amelyeket öntől kaptam. Ez a tény bizonyára nagyon meg fogja önt lepni, amennyiben ezt nem igen várhatta tőlem. Meg vagyok azonban győződve róla, hogy nemsokára teljesen vigasztalódni fog. Tartozom azonban ennek dacára is saját magamnak annyi elégtétellel, hogy egyet-mást megmagyarázzak önnek.

Mikor néhány hónappal ezelőtt ön megkérte a kezemet, a világ azt mondta, hogy csak a pénzem miatt vágyik a kezemre. Akkor sem hittem ebben a pletykában, és ma is büszke vagyok hozzá, hogy higgyek benne. Önmagamat nem becsülhettem olyan kevésre.

Eljegyzésünk napján én tizenhét esztendő voltam, de dacára annak, hogy azóta csak egypár hónap telt el, lelkileg ma évekként érzem magamat idősebbnek. Ez azonban nem tartozik a dolog lényegére. Elég az hozzá, hogy én gyermekes naivságomban néhány hét előtt elköttem azt az ostobaságot és anonim levelet írtam önnek, amelyben arra kértem, hogy újévi ajándékkul vegye meg nekem azt a gyémánt nyakéket, amelyik az újévi hetekben Frères Armand ékszerész kirakatában volt közszemlére kitéve... Azt hiszem, most már kezdi a dolgokat megérteni!...

Daczára azonban annak, hogy a nyakék helyett ön egy értékes órával lepett meg újesztendőre, én még sem éreztem csalódást, mert az órának is igazán örültem. Örömem azonban nem tartott sokáig.

A véletlen ugyanis úgy akarta, hogy néhány nap mulva a Frères Armand boltjában némi bevásárolni valóm akadt s akkor kíváncsiságból megkérdeztem, hogy hova lett a kérdéses nyakék a kirakattól. A válasz megsemmisítő volt reám nézve, mert az ékszerész azt mondta, hogy ön vásárolta meg az ékszerét. Valahogy azonban még akkor is megnyugtattam magamat, azt gondoltam ugyanis, hogy talán a hivatalos eljegyzés napjára tartogatja ezt a meglepetést számomra, amelynek még csak ezután kellett volna megtörténnie. De hát ennek az illúzióknak is meg kellett semmisülnie hamar.

Tegnapelőtt az operában voltam ugyanis és azt a bizonyos nyakéket ott láttam az első ballerina, Miramare kisasszony fehér nyakán pompázni. És lássa Vicomte, az én szerelmes szívem még akkor sem tudott önben kételkedni. Éles nyilallást éreztem szí-

vemben, a torkomat valami görcsös fájdalom szorongatta, de még mindig hittem öben. Nem tudom, mivel mentegtettem, nem emlékszem egyetlen gondolatomra sem, de tudom, hogy hittem és bizonyosságot akartam.

A páholyban ott ült mellettem nagybátyám, Fortcoer ezredes, aki, mint azt bizonyára ön is tudja, nagyon otthonos az öltözök és a színpalak világában. Odafordultam tehát hozzá és mosolyogva kértem — abban a pillanatban még mosolyognom is kellett; — tehát mosolyogva kértem, hogy vezessen fel engem a színpadra, szeretném egyszer közlőrl látni azt a tarka életet.

Hosszu szabadkozás után végre engedett nagybátyám a kérésnek és felvitt a színpadra, ahol a legelső, aki utamba akadt, éppen Miramare kisasszony volt.

Minden kerülgetés nélkül elébe álltam és megszólítottam:

— Igazán remek ez a nyakék kisasszony, amivel Préville vicomte meglepte önt.

— Tehát ön is tudja, hogy tőle kaptam? — kérdezte a kisasszony mosolyogva. — A vicomte igazán nagyon bölkező, én mindössze is csak egy kis órát kértem tőle tréfából egy névtelen levélben, és ő ezzel a remek collierral lepett meg újesztendőre...

Ennyit mondott Miramare kisasszony, de mondatom önnek vicomte, hogy én diszkretnen viselkedtem: Nem mutattam meg a ballerínának azt az órát, amit öntől kaptam, mert nem akartam azt az őszinte barátságot megzavarni, amely önöket összefűzi. Nagybátyám karján nyugodtan visszamentem páholyomba és ezzel a dolog el is volt intézve teljesen.

Ennyit akartam önnel közölni, mielőtt végleg elszakítanám azokat a kötelékeket, amelyek köztünk fennálltak.

Isten önnel! Éljen boldogul!

Susanne de Hautrive.

által, hogy a megválasztott rendes tagok ama házágok pótlása végett, amelyek az egyes ipari és kereskedelmi ágak képviseltetésére tekintetben mutatkoznak, valamint általában kiválóbb szakemberek megválasztása végett bizonyos számú tagokat hozzá választásának vagy esetleg a Franciaországban elfogadott közvetett választási rendszernek t. i. kamarai választók választásának a meghonosításával ezt most eldönteni természetesen nem kívánom, de mindenesetre el kell ismerni, hogy a mai választási rendszerünk sem az egyes érdekes csoportoknak (nagy-, közép- és kiskereskedők, illetve iparosok stb.) jogosult igényeit ki nem elégíti, sem pedig az intézmény objektív érdekeinek ki-elégítésére biztosítékot nem nyújt.

Másrészt arról is volt már szó, vajjon a kamarák számának fokozatban történt szaporítása és általában a kerületi (reginális) kamarák rendszere megfelelő-e az igényeknek és hogy a kereskedelem és ipar nagy érdekeit nem hatásosabb oltalomban lehetne részesíteni azzal, ha a kamarai intézmény felmentetné ama teher alól, amely az aránylag csekélyebb jelentőségű érdekes csoportoknak s nevezetesen a túlyomólag mezőgazdaságot űző vidéknek túlerős képviselőiben rejlik és e helyett a törvényes kamarai képviselő csak a kereskedelem és ipar nagyobb emporiumaira körlátotzatnók, mely emporiumok a kereskedelmi és ipari érdekek túlyomó nagy részét amúgy is maguk képviselik. Ez a szempont különösen a fővárosra nézve tényleg alapos megfontolást érdemelne.

Mint harmadik reform-eszme esetleg szóba jöhetne az a kérdés, vajjon a kamarai intézményt nem lehetne-e felhasználni a benne rejlő kereskedői szellemnek, tagjai tudásának és üzleti tapasztalatainak, valamint bátor kezdeményezésének gyakorlati érvényesítésére. Külföldön a kamarák nagy szolgálatokat tettek ezen a téren, különösen Franciaországban, a kamarai intézmény eme klasszikus hazájában, ahol a kereskedelmi kamarák nagy vállalatokat kezdeményeznek, támogatnak és önmaguk üzemből tartanak nevezetesen kereskedelmi kikötőket, raktárházakat, kereskedelmi muzeumokat, kiállításokat, kereskedelmi szakiskolákat, nem utolsósorban áru — és értéktőzsdét.

Iparos osztályunk szomorú jövője.

Hogy kisiparunk lassan, de a látszat szerint feltartóztatatlanul szétbomlásnak indul, nem tagadható. A milyen mértékben fejlődik a gyárpar, a milyen mértékben hódít az tért magának, teszi áruát kedvelte és mindig több munkaerőt foglalkoztat műhelyeiben, — abban a mértékben lesz a kisipar háziiparrá és lesz a közmondás meghazudtolva, hogy az iparnak arany a talaja. Ez csak természetes. A kis tőkéjű kisipar nagyon is korlátozott hitelével nem tudja a hatalmas és gazdag gyárpar versenyküzdelmél túlélni, a műhelybe fektetett tőke nem hozhat oly kamatozat, hogy a kisiparos létét fenntarthassa, mert a gépjűzem sokkal kisebb haszonnal megelégedhet és az árakat a minimumra leszorítja, a miáltal a kisiparos igen sok cikk javításától, — ami tulajdonképp egyik legnagyobb jövedelemforrását képezi teljesen elcsúsz.

A kisiparosok áruai valószínűleg jobbak a gyárpar áruinál, de az utóbbiaké tetszetősebbek, elegánsabbak és a mi a vásárlóknál a földolog még olcsóbbak is és ezért nem képes a kisiparos a géptechnika vívmányait értékesíteni. Lényeges az is, hogy a kisiparos áruát csak legtrikább esetben tudja érvényre juttatni, mert hiányzanak az eszközök hozzá, hogy például a város, tehát a forgalom közepén mindenkinek feltűnő és a megtekintésre csábító eladási raktárt béreljen vagy olyant létesítsen, már pedig a kereskedelmi forgalom mai helyzetében a fogyasztó nem keresi fel a gyártót, hanem az utóbbinak kell a vevőt megelégedni. Végül hátrányban van a kisiparos még abban is, hogy áruát azonnal kénytelen eladni, míg a gyári vállalat nagy tőkéjénél fogva mindig képes várni.

Elég az hozzá, hogy iparos osztályunk nagyon szomorú jövőnek néz eléje. Még az említettek kivül tantalusi kinokat kell kiállnia az iparosnak, mielőtt áruát a piacra viszi segédeivel és inasival, mert csak e segédek hasznavehetlenjei állanak rendelkezésére, mivel az ügyesek gyárakba mennek, ahol jobb dolgok van és sokkal jobban lesznek fizetve. Jönnek aztán idők, a mikor egyik-másik cikk jó keresetnek örvend és akkor azon szerencsés iparos, ki az év néhány hetében szép jövedelemre tesz szert, ki van téve segédei örökös zaklatásának.

Bérharcot kezdenek és nem állanak munkába addig, míg fizetésüket nem javítják, a mikor azonban gyöngön megy az üzlet, csak úgy huzzák fizetésüket mint azelőtt. — Sokkal rosszabb még a helyzet az inasokkal, mert jó házból egyáltalán nem kapni fiút valamely iparágra való kiképzésre, mert mindenki valami magasabb után vágyódik. Iskolába kell járnia a fiúnak, — legyen úr belőle — ha azonban buta a tanuláshoz, akkor legyen legalább kereskedő hisz írni, olvasni és számolni jól tud és több nem szükséges. Még avval sem törődnek, hogy van-e kedve a fiúnak a kereskedői pályához, a földolog az, hogy annyira lenézett iparos pályát ne választják. Ha tovább tanulnak 4—5 középiskolánál nem haladnak tovább és ezek a társadalom legveszedelmebb emberei — az úgynevezett intelligens proletárok lesznek. Munkára alkalmatlanok és a tollal nem tudnak banni.

Még azon atya is, a ki szépen jövedelmező iparágat az szégyeli fiát iparosnak nevelni, hanem úri mesterségre tanítja, mihez természetesen nem ért. Míg az ifjú apja keresetéből él, addig természetesen jól megy dolga és nem törődik egyáltalán avval, hogy honnan kerül elő a megélhetéséhez szükséges pénz. Ha az atya elhal a fiú pénzét tesz mindent mivel a mesterség folytatásához nem ér — és aztán tanulmányá-

val összeférhetetlennek is tartja az ipar üzését. Ez a mai kor ferde felfogása. Mindenki csak tanult ember akar lenni és nem gondolja meg, hogy ugyanannyi tudással, a melylyel az úri foglalkozás mellett száraz kenyérral tengődik, — mint iparos szép jövedelemre tenne szert és biztosítva volna fényes megélhetése. És mi a nótának vége?

Az iparos szülők ily gondolkodásu fia alig 1—2 év után az apai örökséget elkótyavetyélte és felintelligens proletár lesz belőle, ki nyomorultan pusztul el.

Ez mind tapasztalatok alapján lett írva és biztos jel arra nézve, hogy iparunk szomorú jövőnek néz eléje minek egyik legnagyobb oka korunk, társadalmunk ferde felfogása és csak azután a versenyző gyárpar.

H I R E K.

Személyi hírek. Városunk főispánja, bajsai Zákó Milán holnapután Budapestre utazik. — Matanovich Adolf polgármester ma visszaérkezik Budapestről.

Újví tiszteletjes. A gör. kel. újév alkalmából a városi tisztikar Szabó János főjegyző vezetésével testületileg tisztelt Zákó Milán főispánnal, ki a szokott előkelő szívélyességével köszönte meg a figyelmet.

Új rend a városházán. Az új beosztás tegnap lépett életbe a városházán. E szerint az árvaszék elnöke a polgármester, előadó a főjegyző. A katonai ügyosztály (előadó Roth Ferenc tanácsnok) a kisterembe, a gazdasági és építészeti ügyosztály (előadó Jovanovics Sándor tanácsnok) a katonai ügyosztály régi helyiségébe költözött. Az adóügyi ügyosztály Bogdanov János tanácsnok vezetésével jelenlegi helyiségében maradt.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Feymann Gyula ügyvédet a pancsovai m. kir. adóhivatal kerületébe az adókérvető bizottság elnökévé nevezte ki.

A r.-k. nőegylet mulatsága. A pancsovai r.-k. nőegylet január 23-án nagyszabású jótékony-célú mulatságot rendez a „Trombitás“ szálló nagyszobájában. A sikerültnek ígérkező mulatság iránt széles körű érdeklődés mutatkozik. Az érdekes estély műsora a következő:

1. Himnelblau, vegyeskar: éneklő a pancsovai férfi dalegyesület és a templomi énekkar;

2. Hipnotizmus, dialóg; előadja: Lócz Stefánia és Bartmann Simon;

3. Semper piutamo, dust, éneklő: Murgu Ibolyka és Rándl Ferenc.

4. Faust, Ungarischer Tanz, zongorán előadja: Gröber Mici;

5. Isten hozzád! éneklők: Rándl Ferenc, Stenhura Vendel, Engler Gusztáv és Petrovits Lyubomir.

Ezt követi Eine Küchenhumoreske c. vígjáték, melyben Maruna Malvin és Rauschan István játszanak.

Az előadást tánc követi. Helyárak: a hat első számozott sor 2 kor. a többi 1 kor. 40 fillér; belépti díj: 1 korona. Jegyek előre válthatók Wittig-schlager C. könyvkereskedésében. Kezdeté este pontban 8 órakor. A minden tekintetben fényes sikerűnek ígérkező mulatságra e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

A város közigazgatási bizottsága szept. 13-án tartotta f. havi ülését bajsai Zákó Milán főispán elnöke alatt. A város ügymenetéről szóló különböző jelentések tudomásul vétettek. A pénzügyigazgató jelentése szerint 1903. évben befolyt egyenes állami adókból 234.338 kor. 54 fill. mely az 1902. évi befizetéseknel 40474 kor. 03 fillérral kisebb. Az 1903. évi adóhátralék 99751 kor. 21 fill. — A főorvos jelenté, hogy december hónapban 49 halálozás fordult elő (25 férfi, 24 nő) és hogy a vörheny járvány megszűnt. A kir. tanfelügyelő tudatja, hogy az iparos- és kereskedő tanonc iskola f. tanévi kiadásai részbeni fedezésére a miniszter 4500 koronát utalványozott és hogy a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség további intézkedésig be lett szüntetve. A tanfelügyelői kirendeltség fenntartása érdekében a közigazgatási bizottság felterjesztést intéz a közoktatásügyi miniszterhez. A rendőrségről is történt nem éppen dicsőre megemlékezés. Apróbb ügyek elintézése után az ülésnek öt órakor vége volt.

Áthelyezés. A pancsovai tanfelügyelői kirendeltség vezetője Faragó János kir. segédtanfelügyelő, miután a kirendeltség megszüntetett, hasonló minőségben az aradmegyei kir. tanfelügyelő-séghez helyeztetett át. Az áthelyezett s. tanfelügyelő rövid három évi ittműködése alatt a községi iskolák magyarosodásában lényeges haladás tapasztalható. Mint kiváló ügybuzgalmú szakember mint a tanítószáz jóakaró tanácsadója és mint kitűnő jó barát közszereplőnek örvend. A derék magyar embernek és kedves családjának távozását általánosan fájjalják.

Újví üdvözlök megváltása. A „Gromon Dezső magyarnyelvterjesztő Egyesület“ által kibocsátott iven a következők váltották meg újabban az újví üdvözlökét: bajsai Zákó Milán főispán úr ó méltósága 10.-K-val, Hauber frigyos, Adler István, Lohrer Hugó és Schweininger József urak 1—1.-K-val. Fogadják az egyesület hálás köszönetét.

Halálozás. Almánfalvi Dr. Niamešny Gyula, a temesvári ügyvédi kamara elnöke, jobb létre szenderült. A boldogult két évtizeden át városi képviselő és az utolsó években megyei bizottsági tag volt. Niamešny a magyarság buzgó harczosa volt és ki-

váló szerepet játszott a társadalmi és politikai életben. A pancsovai ügyvédi kar táviratilag jelezte ki részvétét úgy az elhunyt családjának mint az ügyvédi kamarának és koszorút helyezett ravatalára.

A Parkegyesület múlt vasárnap tartott közgyűlése egyhangulag megválasztotta: elnöknek Huber Jánost, alelnöknek Jovanovics Páit, titkárnak Jovanovics Sándort, pénztárosnak Schmid András, parkfelügyelőnek Germann Ferencet és Saueressig Ferencet; a választmány tagjai lettek ugyancsak egyhangú választással: bajsai Zákó Milán, Ivackovics Manóljó, Graff P. János, Nikolics Miklós, Voltmann Ede és Stefanovics Döme; számvizsgálók: Buchter József, Skersil János és Preller Nándor.

Halva találtak. Pauliny Sámuel antalfalvai ág. ev. lelkész több hét óta nyomtalanul eltűnt. Az aggodó család és a hatóságok szorgos kutatása szomorú eredménnyel járt. A csendőrség ugyanis Ó-Bébán egy kutban találta Pauliny holttestét. A szomorú hír megyszerte általános részvétet keltett. A tragikus véget ért lelkész a férfikor teljében állott, Egyháza, közséje és megyéje közéletében tevékenyen részt vett. Temetése csütörtökön ment végbe Antalfalván óriási részvét mellett. Nyugodjék békében.

Választás. Az iparhatósági megbízottak választása ma, január 17-én lesz Rakicsics Sándor tb. főkapitány irodájában. A választás reggel 9 órakor kezdődik.

Dr. Platz Bonifác főigazgató keleti utja. A szegedi tankerület tudós főigazgatója Platz Bonifác dr. hétfőn utazott el Szegedről, rendkívül érdekes keleti tanulmányutra. A főigazgató Triesztből, Alexandriába, onnét Kairóba utazik és ott tölti a januárius és februárius hónapokat. Ez már a negyedik keleti utja a kiváló néprajzi és történetírónak, akinek hatalmas magyar és más nyelveken megjelent becses művei örökítik meg az exotikus világban való tanulmányainak kinos tapasztalatait.

Betörés a kir. törvényszéknél. Vakmerő és a maga nemében igen súlyos következményekkel járható betörés történt hétfőről keddre hajló éjszakán a törvényszéki épületben a város kellő közepén, három kávéház és szálloda közvetlen szomszédságában és a rendőrséggel szemben. Egy valószínűleg a helyiségekben teljesen járatos eddig azonban még ismeretlen egyén azon éjjelen majdnem az összes irodák szekrényeit illetve asztalfiókjait feltörte és az azokban talált neki értékes dolgokat, nevezetesen 92 kor. 45 fillér bélyeget, két drb 20 koronás aranyat, 2 drb özfogantyúval bíró vadászkest, egy ezüst fogantyús stépaálát, egy doboz dohányt, több finom szivart és egy zöldposztó kabátot és mellényt magához véve egy ablakon át nyomtalanul eltűnt. Az összes irodákban található irodai kabátokat egy szobába hordta össze, de ott hagyta. Ugyanott maradt tőle egy darab gyertya valamint egy véres zsebkendő A. L. monogrammal. A tettes valószínűleg hétfőn délután, a hivatalos órák után valahol elbujva bezáratta magát és éjjel egész kényelmesen törte fel a fukokat. Sajátságos, hogy ezen éjszakán is meglehetősen élénk városrészben senki persze legkevésbé rendőrségünk sem vett észre semmiféle gyanúsat pedig annyi zár feltörése minden nesz nélkül nem történhetett, sőt ugyiltszik gyertya világnál folyt az éjjeli munka. Az ismeretlen tettes nyomozása a szokott erélylyel és valószínűleg a hagyományos eredménytelenséggel is folyik. A tettes mindenesetre jobb fogásra számított, mert a tisztviselők előtte való nap vették fel a nagynehezen utalványozott pótlékukat. De majdnem teljes biztonságban is érezhette magát, és talán nem is annyira ügynevezett közbiztonságunk gyarlosága miatt, mindinkább azért, mert az egész épület éjjel teljesen őrizetlen. Nem személyek hibájából, hanem az épület célszerűtlen és abszolút szűk volta miatt, mely házmesternek vagy bármiféle szolgának ottlakását lehetetlené teszi. Pedig ilyen fontos iratokkal megtömött épületet felügyelet nélkül hagyni igen súlyos következményekkel járhat egyszer. Mert akadhat olyan éjjeli látogató is ki fontos és talán pótolhatlan iratok után nagyobb szerencsével keres mint a mostani betörő a pótlék garasok után. De nemcsak a házmesteri lakás hiánya, hanem az összes helyiségek szűk — czélszerűtlen és elégtelen volta nagy baj a mi törvényszékünknel. A tarthatatlan állapot megszüntetését ajánljuk a mérvadó tényezők szives figyelmébe. Szinte lehetetlennek tartjuk, hogy komoly akarat ne létesíthessen az exponált fekvésű Pancsován megfelelő igazságügyi palotát akkor, mikor egészen jelentéktelen faluban levő olcsó bér mellett teljesen megfelelő helyiségben létező járásbírószárok részére épített az állam majdnem 200.000 koronába kerülő palotákat. Az igazságszolgáltatás fontossága mindenesetre méltó és megfelelő elhelyezést igényelhet különösen a határ szélén, idegen ország közvetlen szomszédságában.

Szédelgő utazó. Az ősszel járt városunkban állítólag Schlaenger Ármán budapesti cég egyik utazója és Kellermann Adolf fényképésznek email képeket ajánlott reklám czélokra. A fényképész nagy rábeszélésre hajlandónak nyilatkozott mutatványokat elfogadni, mire az utazó pancsovai fényképeket kért, hogy helybeliekről készítesen mutatványokat. Kellermann egészen gyanútlanul át is adott több fényképet. A közel múltban azután, mint most kisült ugyanazon személyek, kiknek fényképeit itt kikünyörálta az utazó, a cégtől utánvét mellett kaptak email képeket, a melyek kiváltását, miután nem rendeltek, megtagadták. Legnagyobb meglepetésükre most mindannyian idezést kaptak a budapesti VII. kerületi városi bírósághoz. A cég ugyanis beperelte őket. Rendőrségünk tudomást szerezve érdeklődik az ügy iránt. Az utazó bizonyára hamisított megrendeléseket küldött a cégnek, mert

Folytatás a mellékleten.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett sztarcsovai községi segédjegyző és községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással és pedig a községi segédjegyző 1080 korona évi fizetés és 160 korona anyakönyvvezető tiszteltdij a községi irnok 840 kor. évi fizetés élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy élmélete képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszejgabirósághoz **folyó évi január hó 25-ig** küldje be.

Pancsován, 1904. évi január hó 10-én.

Dr. Gyertyánffy,

főszejgabiró.

2-1

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett glogoni községi segédjegyző és községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással és pedig a segédjegyző 800 korona évi fizetés és 40 korona helyettes anyakönyvvezető tiszteletdíj a községi irnok 720 kor. évi fizetés élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy élmélete képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszejgabirósághoz **folyó évi január hó 25-ig** küldje be.

Pancsován, 1904. évi január hó 10-én.

Dr. Gyertyánffy,

főszejgabiró.

2-1

Árverési hirdetmény és kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Barbulovics Aurelia** orsovai lakosnő javára 20.000 kor. tőke, ennek 1898. évi július hó 15. napjától járó 6% kamata 471 kor. 90 fill. eddigi 75 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében **vb. özv. Jovsics szül. Barbulovics Julianna** czrepajai lakosnő özvegye ellen a pancsovai kir. törvényszék s az antalfalvi kir. járásbírósg területén levő Czrepaja községben és a czrepajai 1108 f. 3590 sz. tlvben foglalt: 1) 443. sz. ház 400 □-öl házhely s melléképületek 1/2 rész 1905 kor. 2) 269 hrsz. 22 □-öl kertre egészben 6 kor. 3) hrsz. nélk. 53 1/2 □-öl kertre egészben 9 kor. 4) hrsz. nélk. 60 □-öl kertre egészben 6 kor. 5) 1 dűlő 125 hrsz. 2 h. I. o. szántóra 1/2 rész 265 kor. a czrepajai 1137 f. 3591 sz. tlvben felvett: 6) 5 d. 174 hrsz. 4320 hold I. osztály szántóra 3/4 rész 790 kor. 50 fill. a czrepajai 1160 f. 3592. sz. tlvben foglalt: 7) 1 d. 77 hrsz. 2 h. I. o. szántóra 3/4 része 390 kor. 75 fill. 8) 2 d. 77 hrsz. 2 h. I. o. szántóra 3/4 része 532 kor. 50 fill. 9) 3 d. 77 hrsz. 1 h. I. o. szántóra egészben 236 kor. 10) 5 dűlő 77 hrsz. 1400 h. I. o. kaszállóra egészben 289 kor. 11) 309 hrsz. 400 □-öl kertre egészben 109 kor. a czrepajai 1174 f. 3563 sz. tlvben foglalt: 12) 1 d. 184 hrsz. 2 h. I. o. szántóra 3/4 része 396 kor. 75 fill. 13) 2 d. 184 hrsz. 2 h. I. o. szántóra 3/4 része 459 k. 14) 3 d. 184 hrsz. 2 h. I. o. szántó 3/4 része 354 k. 15) 5 dűlő 184 hrsz. 2800 h. I. o. kaszálló 3/4 része 405 kor. 75 fill. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja községében **1904. évi március hó 29-ik napján d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő úgy a tlvkönyvi hivatalban mint Czrepaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 190 k. 50 f. 60 f. 90 fill. 60 fill. 26 k. 50 fill. 79 kor. 39 kor. 53 kor. 25 fill. 23 kor. 60 fill. 28 kor. 90 fill. 10 kor. 90 fill. 39 kor. 65 f. 45 kor. 90 f. 35 kor. 40 fill. s 40 kor. 50 fill. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi december hó 15-én.

Áts-Nagy,

kir. tszéki bíró.

1-1

Pályázat.

A Versecz város törvényhatóságánál megürrült és 2000 kor. alapfizetés, 500 kor. lakbér és két ötödéves, az alapfizetés 10-10%-át kitevő szolgálati korpótlék élvezetével összekötött árvaszéki jegyzői s egyúttal előadói állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Az 1883. évi I. t.-cz. 5. §-ának VIII. pontja értelmében felszerelt pályázati kérvények **legkésőbb f. évi január hó végéig** bajsai Z á k ó Milán főispán úr Ö Méltóságához benyújtandók.

A pályázók kötelesek kimutatni, hogy a magyar nyelven kívül a német nyelvet feltétlenül, s lehetőleg a szerb nyelvet is legalább szóban bírják.

Verseczen, 1904. évi január hó 2-án.

Weifert Károly,

polgármester.

3-2

Adler István

butorraktára Pancsován, Gromon-u. 8. sz.

Bútorok,

teljes

szobaberendezések

menyasszonyi kelengyék

olcsón és jó kivitelben.

Nagy választék!

Ugyanott virágméz, kilonként

1 koronáért kapható.

6-3

A Franklin-Társulat kiadása.**Magyar Remekírók**

a magyar irodalom főművei

55 kötetben és ennek kiegészítője, a hat testes kötetben

Teljes Magyar Shakspeare.

Épp most jelent meg nemzeti irodalmunk eme korszakos gyűjteményének **negyedik sorozata**, s így most már 20 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdiszesebb kiadásából, melynek rendkívül nagy elterjedése a nemzet minden rétegében eddigéle szünte páratlan.

A most megjelent negyedik sorozatot különösen a **Széchenyi-kötet** teszi érdekessé. Ezt **Berzeviczy Albert** állította össze a legnagyobb magyar műveiből, s oly bevezetéssel látta el, mely essay-irodalomunkban kiváló helyet fog elfoglalni.

Nagy figyelmet fog kelteni a **kurucz-költészet** kötete is, melyet **Erdélyi Pál** szerkesztett nagy rátermettséggel.

Ezekenkivül **Vörösmarty IV.** kötete, **Tompa II.** kötete és **Kisfaludy Sándor I.** kötete jelentek meg a sorozatban. Az utóbbihoz **Heinrich Gusztáv** irt nagybecsű bevezetést.

A már előbb megjelent három sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.

Kolcsy Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal David.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Vajda József kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I., II. és III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tlvkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a **pancsovai Minorita Társház** javára 100 kor. tőke, ennek 1901. évi április hó 13-tól járó 8% kamata, 33 kor. 90 fill. eddigi 14 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján a 146. §-a értelmében **kk. Metha József és kk. Metha Mária** pancsovai lakosok ellen a T.-Almás községben és t.-almás 392 sz. tlvben **kk. Metha József és Mária** nevében foglalt: 1) 3 d. 109 hrsz. 1 h. 800 □-öl I. o. szántóra 346 kor. 2) 5 d. 109 hrsz. 2 h. 800 □-öl I. o. kaszállóra 188 kor. 3) 43 hrsz. alatti 933 □-öl I. o. szántóra 30 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés T.-Almás községben **1904. évi március hó 31. napján d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő úgy a tlvki hivatalában mint a szomszéd községben és függesztés a megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 34 kor. 60 fill., 19 kor. 80 fill. és 3 kor. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénye u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi december hó 30. napján.

Medzihradszky,

kir. t. bíró.

Pancsovai

*** látképes levelezőlapok ***

(legújabb felvételek)

igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

Pancsovai kereskedelmi bank és takarékpénztár részvénytársaság.

Meghívás.

A pancsovai kereskedelmi bank és takarékpénztár részvénytársaság,
az intézet saját tanácstermében

folyó évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor tartja

X. rendes közgyűlését

melyre a t. cz. részvényesek ez uton tisztelettel meghívotnak.

A napirend tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése és az 1903. évi zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A felmentvények megadása úgy az igazgatóságra nézve mint a felügyelő bizottságra nézve is.
4. A határozathozatal az igazgatóság indítványai felett, a tiszta jövedelemnek felosztására nézve.
5. A felügyelő bizottság 3 évi időtartamra szóló megválasztása.
6. Esetleges indítványok.
7. Három részvényes kijelölése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
Pancsován, 1904. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. 17. §. A közgyűlésen részt vehetnek azon részvényesek, kik saját vagyonuk önálló kezelésében törvényesen akadályozva nincsenek; kik a közgyűlés megtartása előtt legalább három hónappal előbb a pancsovai kereskedelmi bank és takarékpénztár részvénytársaság részvénykönyvébe beiktattak és részvényeiket a megfelelő szelvényekkel együtt legalább három nappal a közgyűlés előtt, a társaság kezéhez elismervény ellenében letéteményezték.

18. §. Öt részvény bírása jogosít egy szavazatra a közgyűlésen.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik kőszvényél, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznel Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Meghívó.

az oszt. magy. monarchia I. általános tisztviselő egylete pancsovai takarékpénztár és elölegjárulati szövetkezetének f. évi január hó 31-én délelőtt 11 órakor a városház nagy tanácstermében tartandó

XXXV. rendes KÖZGYŰLÉSÉRE.

Napirend:

1. Jelentés az I. ált. tisztviselő egyletéről.
2. Az 1903-ik évi zárjelentés.
3. A felülvizsgáló bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása.
5. A részvénybetétek maximumának meghatározása.
6. Az előleg után fizetendő kamatláb meghatározása.
7. A felvehető kölcsönök maximumának meghatározása.
8. Indítványok.
9. Pótválasztások.

Ha ezen közgyűlés határozatképtelen volna, akkor a következő f. évi február hó 2-én délelőtt 11 órakor fog megtartatni.

Az évi mérleg és nyereség és veszteség számla az egyület helyiségében bekinthető.

Pancsován, 1904. évi január hó 11-én.

Martin Imre,
elnök.

Weisz Károly,
titkár.

A PANCISOVAI KERESKEDELMI BANK

és

TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ZÁRSZÁMADÁSA

az 1903. üzletévről.

VAGYON

MÉRLEG-SZÁMLA 1903. évi december hó 31-én.

TEHER

	Korona	Korona		Korona	Korona
Készpénz	50807.39		Részvénytőke	500000.—	
Váltó-tárca	1377400.57		Tartalék-alapok:		
Értékpapírok	158523.—		Általános tartalékalap	K. 49500.—	
Lombard-előlegek	27906.—		Ház törlesztési alap	" 2000.—	
Törlesztéses kölcsönök	29547.43		Értékfolyam alap	" 500.—	50000.—
Adósok:			Fel nem vett osztalékok		1250.—
Árakkal fedezett hitelek	K. 461032.—		Betétek:		
Jelzálogilag biztosított könyv-követelések	" 34500.—		könyvecskék ellen	K. 785202.19	859638.19
Értékpapírokkal fedezett hitelek	" 16044.—		folyó számlákra	" 74436.—	
Követeléseink bankoknál	" 11794.65		Hitelezők		13702.—
Különféle adósok	" 2648.99	526019.64	Visszleszámitott váltók		766155.58
Intézeti ház		61119.59	Magyar Agrár és Járadékbank:		
Ingtatlanok		35614.61	engedményképen átruházott törlesztéses kölcsönök		25631.90
Leltár		2500.—	Átmeneti kamatok		8879.44
Átmeneti kamatok és tételek		2078.10	Nyereség:		
		2271516.33	Mult évi áthozott	K. 2585.97	
			1903. évi nyereség	" 43673.25	46259.22
		2271516.33			2271516.33

Pancsován, 1903. évi december hó 31-én.

A könyvelőségért:

Goldberger Mór s. k.

A pancsovai kereskedelmi bank és takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága:

Huber s. k. **Radoszavljevics** s. k. **Haim Henrik** s. k. **Manno György** s. k. **Wittigschlager Károly** s. k. **Germtnn** s. k. **Fischer A.** s. k.

Megvizsgáltatott és helyesnek találtatott:

Pancsován, 1904. évi január hó 13-én.

A felügyelő bizottság:

Dr. Lazarevics György s. k. **Wrany Cormas** s. k. **Gruby Ignác** s. k. **Garai Jenő** s. k.

Az eredeti zárszámadások a részvényesek által megtekinthetők.

Torontál-Vásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaság.

MEGHIVÓ.

A Torontál-Vásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaság T. cz. részvényesei a folyó évi január hó 31-én (Vasárnap) délután 3 órákor az intézet hivatalos helyiségében megtartandó

XIII. rendes közgyűlésére

ezennel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről és az 1903. évi zárszámadás előterjesztése.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
4. A felmentvények megadása az igazgatóság, felügyelő-bizottság és tisztviselők részére.
5. Határozat hozatal a nyereség felosztására nézve.
6. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
7. Egyéb indítványok.

Tor.-Vásárhelyen, 1904. évi január hó 10-én.

Tisztelettel
Ambrózy Sándor
elnök.

Szives tájékoztatásul: 22. §. A közgyűlésen csak azon részvénytulajdonos szavazhat, kinek nevére a részvény már 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet részvénykönyvébe bejegyeztetett és a ki részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon déli 12 óráig az intézet pénztáránál letétmenyezte.

**A Torontál-Vásárhelyi Takarékpénztár-Részvénytársaság
zárszámadása az 1903. üzletéről.**

Mérleg-számla 1903. évi december hó 31-én.

Vagyon

Teher

	Korona	Korona		Korona	Korona
Készpénz	8200 19		Részvénytőke	75000—	
Váltótárcza:	422621 98		Tartalék-alap	42560—	
Ebből: jelzálogilag biztosítva 194422—			Különleges tartalék-alap	3200—	
„ kézzizálogilag „ 35960—			Jótekonysági alap	260—	121020—
Jelzálog kölcsönök	42434 17		Tiszti óvadék		1200—
Jelzálog kölcsön előlegek	2146—	44580 17	Betétek: könyvecskék ellen	128315 48	
Künlévőségek folyószámlán		426 46	hetibetétek	9115 44	137430 92
Előlegek		1484 85	Visszleszámított váltók		157976—
Ingatlanok		535 18	Engedményezett jelzálog-kölcsönök		39469 42
Értékpapírok	2650—		Átmeneti kamatok és tételek		7561—
Berendezés	1000—		Kifizetetlen osztalékok		470 50
Átmeneti visszleszámítási kamatok	1305 80		Befizetendő tőkekamat adó		210 26
Osztrák-magyar bank giró-számlán és más pénzügy- zeteknél	1244 50	484049 13	Pénzügyzeteknél folyószámlán	400—	465738 10
		484049 13	Tisztanyereség		18311 03
					484049 13

Tor.-Vásárhely, 1903. évi december hó 31-én.

Tótka Lajos s. k.
pénztárnok.

A könyvvitelért:
Hrusztek Nándor s. k.

Az igazgatóság:

Ambrózy Sándor s. k. Sepsey Mihály s. k. Gacsal János s. k. Dr. Somogyi Sándor s. k. Sepsey János s. k.
Varga Béla s. k. Oláh József s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Tor.-Vásárhely, 1903. évi december hó 31-én.

A felügyelő bizottság:

Nádor Béla s. k. Dr. Weil Adolf s. k. Fischgrund Oszkár s. k.

Nyereség és veszteség számla 1903. évi december hó 31-én.

Terhek

Jövedelmek

	Korona	Korona		Korona	Korona
Betéti kamatok	5787 47		Előírás a múlt évről	111—	
Hetibetési kamatok	434 78	6222 25	Váltókamatok és díjak	38664 77	
Állami és községi adók		1927 94	Ingatlanok jövedelme	100—	
Tőkekamat adó		398 22	Értékpapírok kamata	72—	
Visszleszámítási kamatok		7439 03	Jelzálogkölcsön kamatok, árfolyam különbözetei és egyéb jövedelmek	1195 65	40143 42
Fizetések		3584—			
Költségek (házbér, fűtés, világítás, nyomtatványok, posta- és távbeszélő díjak)		1905 09			
Jótekonyszámú adományok		94 60			
Leírás a berendezésből		261 26			
Tisztanyereség		21832 39			
		18311 03			
		40143 42			40143 42

Tor.-Vásárhely, 1903. évi december hó 31-én.

Tótka Lajos s. k.
pénztárnok.

A könyvvitelért:
Hrusztek Nándor s. k.

Az igazgatóság:

Ambrózy Sándor s. k. Sepsey Mihály s. k. Gacsal János s. k. Dr. Somogyi Sándor s. k. Sepsey János s. k.
Varga Béla s. k. Oláh József s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Tor.-Vásárhely, 1903. évi december hó 31-én.

A felügyelő bizottság:

Nádor Béla s. k. Dr. Weil Adolf s. k. Fischgrund Oszkár s. k.